

HET KAN BETER!

**NU EN IN DE TOEKOMST,
NATUURLIJK in Zwijndrecht
en Heerjansdam.**

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
2022 - 2026**

GROENLINKS ZWIJNDRECHT

**GroenLinks vindt het
belangrijk dat u mee
kunt praten en
denken, wij willen
niet dat de politici
bepalen wat goed
voor u is.**

**Lia Prins
Lijsttrekker GroenLinks
Zwijndrecht/Heerjansdam**

We doen het beter in Zwijndrecht en Heerjansdam.

Denkt u ook vaak, wat gebeurt er veel! Je kijkt ernaar, je ziet het, je hoort het en het overkomt je. Wat kun je zelf doen om het beter te maken voor jezelf en de mensen om je heen? Vaak meer dan je denkt. Iedereen kan wat doen aan een betere omgeving, kleine en grote dingen.

Dit verkiezingsprogramma gaat over Zwijndrecht en Heerjansdam. Niet alles is op deze schaal op te lossen. Hier hebben we onze provinciale en landelijke collega's nodig. Een goede samenwerking binnen GroenLinks en met andere partijen, maatschappelijke organisaties en ondernemers is van belang om de doelen te realiseren die nodig zijn om ons leven beter te maken. Wat zien we: een steeds slechter klimaat, een pandemie in de gezondheid, een woningcrisis, aanhoudende armoede en schulden..... Het maakt de urgentie groot om mee te denken en actie te ondernemen. Wij, samen, kunnen iets bijdragen om het voor mensen die in Heerjansdam en Zwijndrecht wonen beter te maken.

GroenLinks staat voor een eerlijke en duurzame samenleving. GroenLinks vindt het belangrijk dat u mee kunt praten en denken, wij willen niet dat de politici bepalen wat goed voor u is. Daarom willen we graag dat u een belangrijke stem krijgt in gewichtige besluiten, zoals: waar komen windmolens, waar gaan we bouwen en voor wie, hoe gaan de omgeving inrichten, hoe gaan we om met armoede, helpt de wmo en het wijkteam mensen met een hulpvraag, en meer onderwerpen.

In dit verkiezingsprogramma leest u al onze ideeën en oplossingen voor Zwijndrecht en Heerjansdam. Wat wij als GroenLinks Zwijndrecht/Heerjansdam willen is een beter klimaat, een betaalbare woning voor iedereen, dat we kunnen wonen in een fijne, groene omgeving en dat de welvaart eerlijker verdeeld wordt.

Er staat een geweldig team voor u klaar om, met uw steun, Zwijndrecht en Heerjansdam beter te maken, het kan echt!

STEM OP GROENLINKS!

Hartelijke groet,

Lia Prins

Lijsttrekker GroenLinks Zwijndrecht/Heerjansdam

KANDIDATENLIJST

- #1. LIA PRINS**
- #2. PATRICK STAM**
- #3. ALBERT PRINS**
- #4. ESTHER DE BEUN**
- #5. SASKIA MISPELBLOM**
- #6. PETER BOT**
- #7. LOTTE WILMS**
- #8. GERARD LOS**
- #9. ANNELOES VAN HUNNIK**
- #10. LAURA KROES**

INHOUD

VOORWOORD LIJSTTREKKER GROENLINKS, LIA PRINS	3
KANDIDATENLIJST	4
1. DIT IS ONS ZWIJNDRECHT	6
2. WELVAART EN VERDELING	8
3. ZORG EN GEZONDHEID	10
4. ONDERWIJS	14
5. DIVERSITEIT EN SAMENLEVING	16
6. KLIMAAT EN MILIEU	20
7. ECONOMIE EN WERK	24
8. LEEFOMGEVING EN VEILIGHEID	26
9. BOUWEN EN WONEN	30
10. CULTUUR, VRIJE TIJD EN SPORT	32
11. INSPRAAK EN OVERHEID	36
12. FINANCIËN EN TRANSPARANTIE	38
COLOFON	40

1. DIT IS ONS ZWIJNDRECHT

1.1 VOOR EERLIJK DELEN EN MEER GELIJKE KANSEN

1.2 VOOR EEN STAD MET VOLDOENDE EN BETAALBARE WONINGEN

1.3 VOOR EEN DUURZAME EN GROENE STAD

1.4 EEN STAD WAARIN IEDEREEN ZICHZELF KAN ZIJN

1.5 SAMEN

We staan voor grote uitdagingen: de klimaatcrisis, de woningcrisis, armoede in vele vormen. Deze problemen vragen om groene en rechtvaardige oplossingen die voor ons allemaal werken. Het kan beter. In Zwijndrecht kunnen we de koers veranderen. Om met zijn allen te laten zien voor welk Zwijndrecht wij staan: gelijkwaardig, duurzaam en eerlijk. Voor een betaalbare woning voor iedereen. Voor het verminderen van armoede en ongelijkheid. Voor goede zorg. Voor een echte aanpak van de klimaatcrisis. Voor schone lucht en heel veel natuur in de buurt.

VOOR EERLIJK DELEN EN MEER GELIJKE KANSSEN

Bestaanszekerheid is een basisrecht. Voor alle inwoners van Zwijndrecht. Iedereen verdient het om mee te komen in de maatschappij. We zetten ons in om mensen in armoede en met schulden te helpen en zorgen dat werk loont. We starten met een pilot voor het basisinkomen. We zorgen voor gelijke kansen in het onderwijs en stimuleren sport en cultuur. We stimuleren gezond leven, pakken wachtlijsten in de zorg aan en maken ruimte voor maatwerk in de zorg.

VOOR EEN STAD MET VOLDOENDE EN BETAALBARE WONINGEN

Wonen is een recht en geen privilege. Er zijn onvoldoende sociale huurwoningen. Huurprijzen in de particuliere sector zijn hoog en koopwoningen zijn niet te betalen voor een groot deel van onze inwoners. GroenLinks wil dat de gemeente bouwt naar de behoefte van de inwoners. Dat betekent: meer sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen.

VOOR EEN DUURZAME EN GROENE STAD

Als we niet snel in actie komen, laten we een onbewoonbare wereld achter. Het goede nieuws is dat we er iets aan kunnen doen, ook lokaal. GroenLinks wil zorgen voor duurzame energie, het terugdringen van energiegebruik (door bijvoorbeeld het isoleren van woningen) en beter openbaar vervoer. De energietransitie moet eerlijk verlopen. Energiearmoede bestrijden we door huizen te isoleren en subsidies vooral ten goede te laten komen aan mensen met een laag inkomen. We gaan voor schone bodem, water en lucht. En geven ruimte aan groen.

VOOR EEN STAD WAARIN IEDEREEN ZICHZELF KAN ZIJN

GroenLinks gaat voor een omgeving waarin iedereen zich welkom voelt en mee kan doen. Elke vorm van uitsluiting, discriminatie en racisme is onacceptabel. Diversiteit is het uitgangspunt, inclusiviteit de norm en antidiscriminatie het actiepunt.

WE DOEN DIT SAMEN

Inwoners, organisaties en de gemeente kunnen alleen samen deze verandering tot stand brengen. Daarom willen we zorgen dat iedereen kan meedenken, meepraten, meebeslissen en meedoen.

We laten ons inspireren door de ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties die voor alle landen en ook lokaal gelden. GroenLinks wil dat Zwijndrecht zich officieel als gemeente aansluit bij deze doelen ('SDG-gemeente') en dat de gemeente zoveel mogelijk van deze doelen ook in Zwijndrecht realiseert. Deze bieden volop kansen om bij te dragen aan een betere stad en betere toekomst. Minder ongelijkheid versterkt solidariteit en betrokkenheid van de inwoners van onze stad. Samen werken aan een duurzame omgeving zorgt voor nieuwe werkgelegenheid. Beide zaken kunnen aan welvaart en welzijn ten goede komen. Maar daarvoor is verandering nodig in Zwijndrecht. GroenLinks gaat daarvoor. In dit programma vertellen we hoe we dat aanpakken. We willen hiermee in gesprek met inwoners, bedrijven, ondernemers en organisaties over hoe we de plannen verder vormgeven en aanvullen.

2. WELVAART EN VERDELING

2.1 MINIMUMLOON OMHOOG

2.2 BASISINKOMEN

2.3 OP TIJD DE JUISTE HULP BIEDEN

2.4 OVERNEMEN VAN SCHULDEN

2.5 SAMENWONEN GEEN STRAF

2.6 DE ZWIJNDRECHTPAS

2.7 COLLECTIEVE ZORGVERZEKERING & BIJZONDERE BIJSTAND

2.8 MENSTRUATIEARMOEDE

In Zwijndrecht leeft 1 op de 12 huishoudens in armoede, voor kinderen geldt dat zelfs voor 1 op de 7. Dit kan en mag niet volgens GroenLinks. Armoede betekent: minder kansen voor kinderen, hogere babysterfte, slechtere gezondheid, ongezonder eten, slechtere huisvesting en een korter leven. Als die situatie lang duurt, kan armoede van generatie op generatie overgaan. Armoede vergroot de kans op schulden. Armoede betekent ook hogere kosten en minder welvaart voor de stad. Het terugdringen van armoede is voor GroenLinks erg belangrijk. De gemeente in Zwijndrecht doet de laatste jaren al veel tegen armoede en schulden, maar er is meer nodig.

Minimumloon omhoog

GroenLinks wil dat het minimumloon wordt verhoogd naar € 14 per uur en zet zich hiervoor in. De gemeente moet dit loon als werkgever dus ook minimaal betalen.

Basisinkomen

GroenLinks wil dat de gemeente Zwijndrecht zich bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken aanmeldt voor een experiment met het basisinkomen. Met een basisinkomen kan armoede voor een belangrijk deel worden verminderd.

Op tijd de juiste hulp bieden

In Zwijndrecht bestaat het Deltaplan Armoede. GroenLinks wil dat de gemeente dit plan voortzet, maar ook verbetert. Verbetering is vooral nodig om de juiste mensen te bereiken. Ook zetten we in op 'vroegsignalering': het op tijd in contact komen met mensen dreigen in de schulden te komen, om ze zo op tijd te kunnen helpen. We hebben hiervoor de hulp nodig van mensen in de buurt. Medewerkers in wijkcentra, bij corporaties, scholen en huisartsen letten op en sturen mensen naar de bestaande programma's. We zetten hierbij in op goede samenwerking en praten specifiek met scholen om te praten over kinderen die zonder ontbijt en lunchtrommel op school komen. Ook vindt GroenLinks het belangrijk dat de gemeente persoonlijk hulp aanbiedt voor wie dat wil en nodig heeft. Zelfhulpgroepen voor het omgaan met geld worden gestimuleerd. GroenLinks vindt het belangrijk dat hulp past bij de mensen die deze hulp nodig heeft. Bij de Sociale Dienst moeten daarom niet de regels voorop staan, maar armoedebestrijding en het bevorderen van deelname aan de samenleving.

Overnemen van schulden

GroenLinks wil dat de gemeente mensen met schulden waar ze niet zelf vanaf kunnen komen helpt door op hun verzoek deze schulden over te nemen. De schuldeisers en mensen met schulden hebben vanaf dat moment alleen nog met de gemeente te maken. De gemeente maakt afspraken met de schuldeisers. Zo hoeven mensen met schulden niet met iedere schuldeiser apart tot een regeling te komen.

De aflossing van de schulden vindt via de gemeente plaats. Als dat goed verloopt, scheldt de gemeente een deel van de schulden kwijt, zodat het aflossen van schulden niet te lang duurt en de persoon met schulden weer volop in de samenleving kan meedoen. De gemeente is vaak zelf ook schuldeiser. GroenLinks vindt dat de gemeente in dat geval zelf het goede voorbeeld moet geven.

Samenwonen geen straf

Mensen die van een bijstandsuitkering leven, krijgen minder uitkering als ze met andere volwassenen in een huis wonen, omdat woonkosten gedeeld kunnen worden. Dat wordt de 'kostendelersnorm' genoemd. Dit betekent dus ook dat als een kind 21 jaar oud wordt, maar nog thuis woont, dat de uitkering mogelijk verlaagd wordt. GroenLinks wil dat deze regeling minder streng wordt toegepast.

De Zwijndrechtspas

GroenLinks wil dat de Zwijndrechtspas bijdraagt aan armoedebestrijding en participatie in de stad. Daarom wil GroenLinks de Zwijndrechtspas behouden en uitbreiden, zodat meer mensen er gebruik van kunnen maken.

Collectieve zorgverzekering & Bijzondere Bijstand

GroenLinks wil dat er een collectieve zorgverzekering blijft voor inwoners die in armoede leven. En ruimhartig gebruik van de Bijzondere Bijstand, bijvoorbeeld voor tandzorg.

Menstruatiearmoede

De gemeente neemt menstruatiearmoede op in het lokale armoedebeleid om met voorlichting, bewustwording en aandacht deze belangrijke vorm van (verborgen) armoede te bestrijden. We willen dat daarbij ook structureel gratis menstruatiemiddelen te krijgen zijn op plaatsen waar dat nodig is. e samenleving kan meedoen. De gemeente is vaak zelf ook schuldeiser. GroenLinks vindt dat de gemeente in dat geval zelf het goede voorbeeld moet geven.

3. ZORG EN GEZONDHEID

3.1 GEZOND LEVEN STIMULEREN

3.2 GOEDE SAMENWERKING TUSSEN ZORGAANBIEDERS

3.3 RUIMTE VOOR MAATWERK

3.4 DICT BIJ HUIS

3.5 WONEN EN ZORG COMBINEREN

3.6 AANPAKKEN VAN WACHTLIJSTEN

3.7 COFFEESHOPS

Personeel in de zorg werkt hard en vaak met veel toewijding. Toch zijn er wachtlijsten in de zorg. Die groeien zelfs. En daardoor krijgt niet iedereen op tijd de zorg of hulp die nodig is. Ook gaat er nog te weinig aandacht naar preventie. De corona-periode heeft duidelijk gemaakt dat samenwerking en afstemming tussen zorgverleners betere zorg oplevert dan concurrentie en marktwerking. Het is ook duidelijk dat die samenwerking in de hele zorg beter kan. GroenLinks gaat voor een stevige inzet op preventie en wil toegankelijke zorg voor iedereen, dichtbij huis, gebaseerd op vertrouwen in de verantwoordelijkheid van professionals.

Gezond leven stimuleren

Gezond eten, bewegen en mensen ontmoeten zijn belangrijk om gezondheidsproblemen te voorkomen. GroenLinks wil dit stimuleren, en daarmee nog meer nadruk op preventie. De gemeente kan voorlichting geven op scholen en dit laten doen. En mensen aanmoedigen om te sporten en mee te doen aan culturele activiteiten in de wijk. Supermarkten kunnen gestimuleerd worden om vaker gezonde producten in de aanbiedingen op te nemen. Voorlichting over specifieke gezondheidsthema's, zoals seksualiteit, alcohol, drugs, verslaving, longproblemen, of vaccinatie, is het terrein van de GGD, in intensieve samenwerking met bijvoorbeeld scholen, buurtcentra, wijkteams. De gemeente heeft bij de GGD ook daarover een duidelijke stem. GroenLinks wil meer aandacht voor mentale gezondheid. GroenLinks wil daarom een lokaal preventieakkoord met speciale aandacht voor jongvolwassenen met psychische kwetsbaarheden. We willen daarin samenwerken met Team Geestkracht, een plaatselijke organisatie voor jongeren met psychische problemen.

Goede samenwerking tussen zorgaanbieders

Mensen die werken in de zorg zijn deskundig, zelfstandig en tonen heel veel inzet. Dat is een belangrijk uitgangspunt voor GroenLinks. We willen dat de gemeente een coördinerende en regisserende rol speelt. Verder gaan we voor samenwerking in plaats van concurrentie: we willen dat de gemeente meer inzet op samenwerking en taakverdeling. Een goed voorbeeld is de visie van de zorgwerkgevers in "Zorg in Waardenland".

Ruimte voor maatwerk

Soms hebben huishoudens te maken met meerdere gezondheidsproblemen en daardoor met meerdere zorgaanbieders. Dan kunnen mensen het overzicht verliezen. GroenLinks heeft als uitgangspunt: 1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur. Daarnaast vinden we het belangrijk dat er continuïteit is in de begeleiding van mensen die dat nodig hebben. Vooral als een jongere zorg krijgt, 18 jaar wordt en daardoor formeel onder andere regelgeving valt.

GroenLinks vindt dat er dan meer gebruik gemaakt kan worden van Verlengde Jeugdzorg, zodat de zorg door kan gaan, ook als iemand 18 jaar wordt. We zien ook dat door regels niet altijd de juiste zorg geboden kan worden. GroenLinks wil daarom dat sommige regels breder geïnterpreteerd kunnen worden. Specifiek willen we een ruime interpretatie van het PersoonGebonden Budget (PGB) en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Hierover willen we dat de gemeente in overleg gaat en blijft met de betrokken organisaties (WMO-adviseurs, de WMO-adviesraad en indicerende partijen). Voor mensen die door regelgeving tussen wal en schip dreigen te vallen, en om leemte in de zorg op te sporen en op te lossen, willen we de functie van 'Zorg pontonnier' voortzetten. Dat is een hulpverlener die met oplossingen komt voor hulpvragers die tussen wal en schip vallen. En die een voorstel doet hoe zo'n situatie voortaan voorkomen kan worden.

Dicht bij huis

GroenLinks vindt het belangrijk dat de zorg toegankelijk is en dicht bij huis. Om dat te bereiken wil GroenLinks inzetten op de volgende plannen:

- GroenLinks wil de Vivera wijkteams en de GGZ-gebiedsteams versterken en hun regierol vergroten. Al deze teams worden aangemoedigd gebruik te maken van informele aanspreekpunten, zoals wijk- en jongerenwerkers. Zij kunnen problemen signaleren en mensen verwijzen naar de wijkteams en sociale teams.
- We willen ook dat deze informele aanspreekpunten meer ruimte krijgen om initiatieven te nemen en problemen op te lossen.
- In elke wijk komt minstens één centraal punt voor ontmoeting en gebruik van een maaltijd. Daartoe werken wijkteams, zorginstellingen, buurtcentra, woonzorgcentra samen. Over 4 jaar is er geen wijk meer zonder afspraken over deze samenwerking en (tijdelijke) opvang van inwoners die zorg behoeven. In elke wijk moet er een loketfunctie voor eerstelijns hulp zijn.
- We willen de toegankelijkheid en informatievoorziening verbeteren, zoals de website en de papieren formulieren van de Sociale Dienst (SSD).

Wonen en zorg combineren

GroenLinks wil dat de gemeente (nieuwe vormen van) huisvesting van bijzondere groepen in alle wijken stimuleert (zie ook in het hoofdstuk over wonen). Daarin wordt dus ook het 'beschermde wonen' meegenomen. Verder willen wij ondersteuning van Housing First, een initiatief van het Leger des Heils voor daklozen, en van buurtgezinnen en Kamers-met-aandacht-, waarbij jongeren in een kwetsbare positie inwonen bij particulieren.

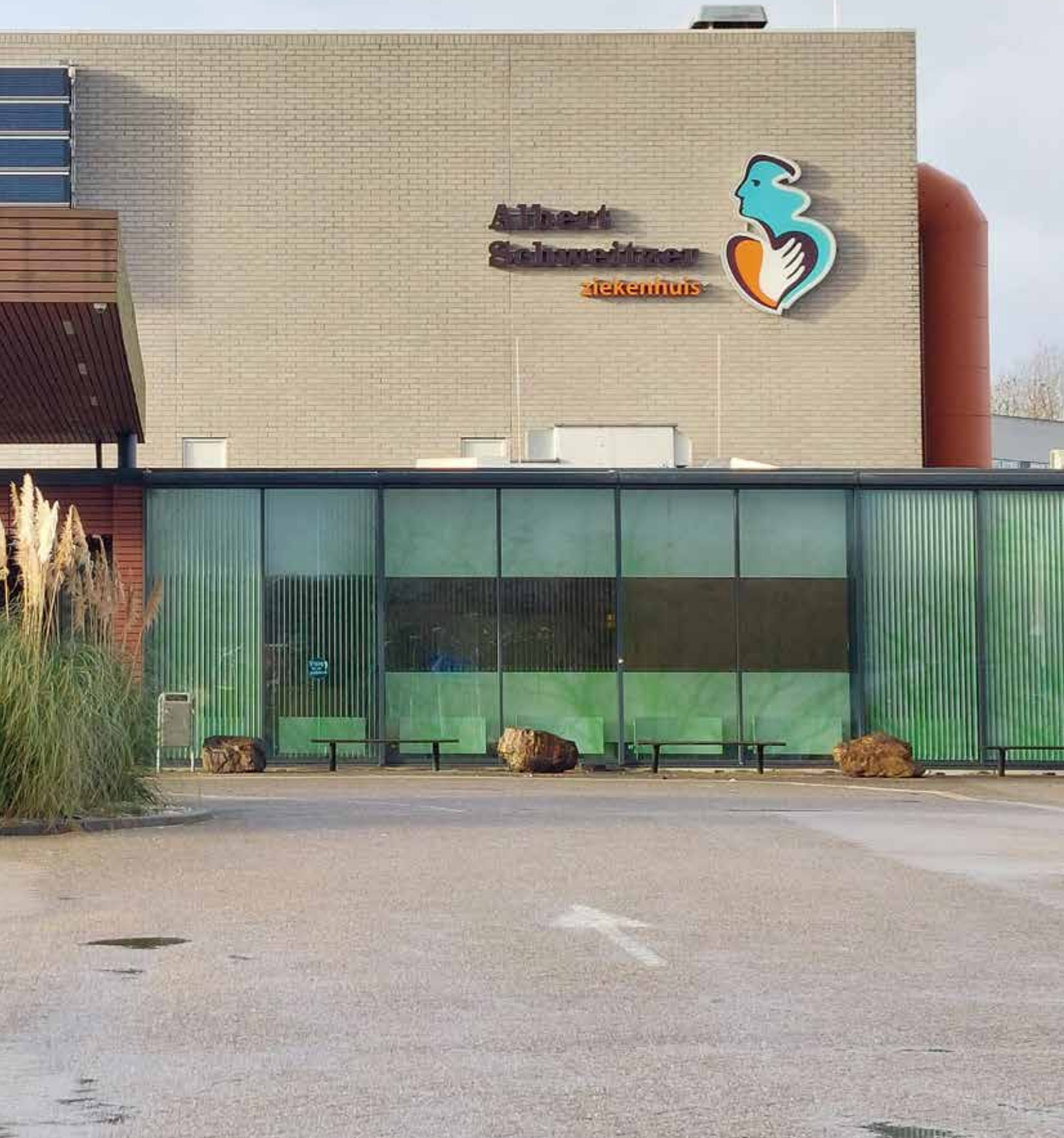
Aanpakken van wachtlijsten

Om de wachtlijsten bij de GGZ en de jeugdzorg te verminderen verwacht GroenLinks een constante inspanning van de gemeente, onder meer door het bevorderen van betere samenwerking tussen zorginstellingen en door waar mogelijk administratieve belemmeringen weg te nemen.

Coffeeshops

GroenLinks wil heropening van coffeeshop Xpresso, op dienstverlenende en niet-commerciële basis. Zo worden klanten bediend, maar is er vooral aandacht voor voorlichting en zorg. We willen dat de gemeente zich ervoor inzet dat de productie en aanvoer op legale en gecontroleerde wijze plaatsvindt

4. ONDERWIJS

4.1 MEER KANSENGELIJKHEID

4.2 AANSLUITING BIJ WERK

4.3 KWALITEIT VAN ONDERWIJS VERHOGEN

4.4 SPORT, CREATIVITEIT EN CULTUUR STIMULEREN

4.5 SCHOLEN WAAR IEDEREEN ZICHZELF KAN ZIJN

4.6 GEZONDE LUCHT IN SCHOLEN

Het maakt nog steeds heel veel uit waar kinderen opgroeien. Er is grote kansenongelijkheid.

Ook zijn er niet genoeg leerkrachten. Onderzoeken geven aan dat leerlingen die om wat voor reden dan ook in het reguliere onderwijs extra aandacht nodig hebben, die niet krijgen. Daarom wil GroenLinks dat de kansenongelijkheid in het onderwijs wordt teruggedrongen en dat leerlingen de aandacht en kans krijgen die ze verdienen.

Meer kansengelijkheid

GroenLinks wil leerachterstanden, ongelijke kansen en uitval zonder diploma voorkomen en bestrijden. Samen met scholen en andere instantie zullen hiervoor specifieke plannen worden gemaakt. Mogelijke ideeën zijn schooltijdverlenging, kleinere klassen, zomerscholen en meer inzet van vakleerkrachten en gastdocenten. We willen ook sterk inzetten op het ontwikkelen van taal- en computervaardigheden voor mensen die zich daarin minder redden, ook voor volwassenen. Hierin zien wij vooral een rol voor de bibliotheek. In deze tijd zijn een laptop en internet een must om mee te komen in de maatschappij. Daarom willen wij dat iedere leerling de mogelijkheid heeft een laptop of iPad te gebruiken en toegang heeft tot internet.

Aansluiting bij werk

GroenLinks wil ervoor zorgen dat Zwijndrecht goede opleidingen biedt die aansluiting hebben met het bedrijfsleven en zorginstellingen. We zetten daarbij vooral in op zorg, technisch en praktisch geschoolde studenten en geven speciale aandacht aan opleidingen die nodig zijn om klimaatverandering tegen te gaan (voor de energietransitie, hergebruik- en reparatie-industrie). Om dit te bereiken gaan we in overleg met Loker, ROC en de Duurzaamheidsfabriek.

Kwaliteit van onderwijs verhogen

GroenLinks wil het lerarentekort aanpakken door het beroep van leerkracht aantrekkelijker te maken. Bijvoorbeeld door het aanstellen van klassenassistenten, vakleerkrachten en gastdocenten. Op die manier wordt de kwaliteit van het onderwijs verhoogd en de werkdruk verlaagd.

Sport, creativiteit en cultuur stimuleren

School moet een plek zijn waar kinderen niet alleen de basisvaardigheden leren, maar waar ze ook hun creativiteit kunnen ontwikkelen, met cultuur en natuur in aanraking komen en waar gesport en bewogen wordt. GroenLinks wil het schoolzwemmen herinvoeren zodat alle leerlingen minimaal een A en B-diploma hebben. GroenLinks stimuleert sport, weerbaarheid, natuurbeleving en muziekles op

school, waarbij wij graag zien dat dit door vakdocenten begeleid wordt. Ook willen wij dat creativiteit in de brede zin wordt gestimuleerd.

Scholen waar iedereen zichzelf kan zijn

We vinden het belangrijk dat kinderen en studenten zichzelf kunnen zijn op school, dat er sprake is van veiligheid, respect naar elkaar en gelijkwaardigheid. GroenLinks vindt het daarom belangrijk dat alle scholen voorlichting geven over onder andere seksuele diversiteit, omgaan met pesten, mensenrechten, ons slavernijverleden, racisme en discriminatie. Hier kunnen gastdocenten een grote meerwaarde hebben.

Gezonde lucht in scholen

We willen dat in alle scholen een goede luchtventilatie is, zodat ieder kind les krijgt in een lokaal met gezonde en frisse lucht. Behalve dat dit goed is voor de gezondheid, kunnen leerlingen zich hierdoor ook beter concentreren.

5. DIVERSITEIT EN SAMENLEVING

5.1 WE PRATEN MET MENSEN, NIET OVER MENSEN

5.2 ACTIEF BELEID BINNEN DE GEMEENTE

5.3 DE GEMEENTE LEEFT VOOR EN STIMULEERT VERANDERING

5.4 WE HALEN LETTERLIJKE EN FIGUURLIJKE DREMPELS WEG

5.5 INFORMATIE WORDT MAKKELIJKE TE VINDEN EN BEGRIJPEN

5.6 DIVERSITEIT VIEREN

5.7 WE HELPEN BIJ INBURGERING, OOK VOOR TIJDELIJKE INWONERS

5.8 DIVERSITEIT ALS KRACHT

GroenLinks wil een Zwijndrecht waar iedereen zich thuis voelt. Iedereen mag er zijn en je bepaalt zelf wie je bent. Hierbij kijken we niet naar leeftijd, beperking, afkomst, huidskleur, religie, seksuele voorkeur of gender. Diversiteit is het uitgangspunt, inclusiviteit de norm en antidiscriminatie het actiepunt.

We praten met mensen, niet over mensen

Het gesprek over diversiteit en antiracisme kan lastig zijn. Het wordt alleen maar lastiger als niet de goede mensen aan tafel zitten. Hierom wil GroenLinks dat er continue overleg is tussen de gemeente en de gemeenschappen die nu niet (goed) vertegenwoordigd zijn in het Gemeentehuis. We betrekken ondervertegenwoordigde organisaties en groepen actief en bespreken hoe de gemeente kan bijdragen aan een evenwichtige en eerlijke samenleving. We weten niet altijd waar problemen zijn. We nodigen inwoners dan ook uit om hun ervaringen te delen. Dit doen we door een duidelijk herkenbaar en makkelijk vindbaar Meldpunt in te richten, online en in de stad.

Actief beleid binnen de gemeente

Het gesprek over diversiteit, inclusie en antidiscriminatie moet ruimte krijgen. GroenLinks wil dus ook dat we deze ruimte maken. Hierom willen we scholing aanbieden aan de medewerkers van de gemeente en andere dienstverleners om meer te leren over de samenwerking met andere culturen, achtergronden en mensen met een mentale, fysieke of taalbeperking. Ook wil GroenLinks in het college een verantwoordelijke ('portefeuillehouder') voor Diversiteit die dit thema in de breedste zin oppakt.

De gemeente leeft voor en stimuleert verandering

We willen dat de gemeente niet alleen zelf het goede voorbeeld geeft, maar dat ze ook anderen stimuleert zich te richten op gelijkwaardigheid. We kijken hierbij bijvoorbeeld naar het Gehandicaptenverdrag van de VN. Ook moedigen we bedrijven aan beleid te maken over inclusiviteit en gelijkheid. Hierin helpt de gemeente actief. GroenLinks wil dan ook een subsidie voor lokale bedrijven, sportclubs, scholen en vrijwilligersorganisaties waarmee ze bijvoorbeeld de Gelijk Loon Check kunnen laten uitvoeren of een interne training kunnen organiseren over antidiscriminatie.

We halen letterlijke en figuurlijke drempels weg

De drempel om mee te doen in de samenleving als een persoon met een fysieke of mentale

beperking is soms hoog. Het gaat hierbij om echte drempels, in gebouwen en op straat. Maar ook om situaties waarin mensen met een beperking worden buitengesloten, omdat zij een andere behoefte hebben waar we nu niet aan voldoen. Als GroenLinks willen we actief kijken naar het - waar mogelijk - weghalen van fysieke drempels in de openbare ruimte en bij gebouwen van de gemeente. Daarnaast onderzoeken we waar een figuurlijke drempel hebben opgeworpen die mensen buitensluit. We zetten hiervoor bijvoorbeeld in om een dementievriendelijke gemeente en Age Friendly City te worden. Ook willen we in samenwerking met Baanbrekend Drechtsteden bekijken of het mogelijk is om tolken laagdrempeliger aan te bieden bij afspraken op het gemeentehuis.

Informatie wordt makkelijker te vinden en begrijpen

GroenLinks wil aandacht en ondersteuning voor inwoners met andere taalbehoeften, mensen die moeite hebben met lezen en schrijven of met het omgaan met computers. We kijken hierbij met name naar de manier waarop informatie wordt aangeboden, maar zorgen ook voor bewustzijn in de samenleving door campagnes. Zo vragen we van de gemeente dat zij de meest gebruikte informatie - met name over rampen en crises - op hun website toegankelijk maken in meerdere talen, waaronder Nederlands op B1-niveau en gebarentaal of ondertiteling bij filmpjes. Dit vragen we ook van organisaties die financieel ondersteund worden door de gemeente, zoals Stichting Leergeld en het Regionaal Energieloket.

Diversiteit vieren

GroenLinks wil dat de gemeente ontmoetingen tussen verschillende culturen aanmoedigt, want diversiteit leidt tot versterking en verrijking van de stad. Daarnaast zet GroenLinks zich in voor het vieren van diversiteit door een centrale viering van onder andere Ketikoti, een Pride Zwijndrecht en de Internationale Dag van Culturele Diversiteit. De gemeente geeft hierin krachtige ondersteuning.

We helpen bij inburgering, ook voor tijdelijke inwoners

GroenLinks wil dat nieuwe inwoners zich welkom voelen en hiervoor handvatten krijgen om echt onderdeel te worden van de stad. We willen ons dan ook inzetten voor een goede inburgering van bijvoorbeeld statushouders, maar willen ook voor tijdelijke buitenlandse inwoners zoals arbeidsmigranten een kort inburgeringprogramma.

Diversiteit als kracht

GroenLinks wil dat de gemeente ontmoetingen tussen verschillende culturen aanmoedigt, want diversiteit leidt tot versterking en verrijking van de samenleving.

6. KLIMAAT EN MILIEU

6.1 ENERGIEBESPARING

6.2 ENERGIEARMOEDE TEGENGAAN

6.3 DUURZAME ENERGIE

6.4 DUURZAME MOBILITEIT

6.5 SCHONE BODEM, WATER EN LUCHT

6.6 MINDER GELUID

6.7 VUURWERKVERBOD

De opwarming en uitputting van de aarde is een groot en urgent probleem. We voelen de omgeving warmer worden. De zeespiegel stijgt. En klimaatverandering treft mensen in kwetsbare posities het hardst. Het tegengaan van klimaatverandering is een enorme uitdaging, op alle niveaus, óók lokaal. Die uitdaging is niet in de eerste plaats een last, maar een geweldige kans om over te gaan naar een gezondere, leefbaarder en eerlijker samenleving. En werkgelegenheid te creëren. Daarom wil GroenLinks een klimaatneutraal Zwijndrecht in 2040.

Een gezonde leefomgeving is voor iedereen belangrijk. Daarnaast is het belangrijk dat de natuur zich kan herstellen en de biodiversiteit kan toenemen. Hiervoor is een schoon milieu nodig.

Energiebesparing

Als we minder energie gebruiken, wordt energie goedkoper en kunnen we sneller met alleen duurzame energie volstaan. In samenwerking met onder meer Drechtse Stroom willen we het isoleren van woningen en andere gebouwen aanmoedigen. Verder willen we bedrijven en organisaties stimuleren om mobiliteit te verminderen en efficiënter te produceren. Hiervoor zetten we in op voorlichting, advies, voorschriften en handhaving. Ook kunnen bedrijven soms samenwerken om gezamenlijk het energiegebruik te verminderen. Wij willen die samenwerking stimuleren en ondersteunen.

Energiearmoede tegengaan

Veel mensen hebben moeite hun energierekening te betalen. GroenLinks wil ervoor zorgen dat de energietransitie niet leidt tot (meer) energiearmoede. GroenLinks vindt daarom dat subsidies voor bijvoorbeeld het isoleren van woningen, vooral bedoeld moeten zijn voor mensen met een laag inkomen. Verder willen we een ruim fonds voor leningen met lage rente en subsidies. Deze moet ook gebruikt kunnen worden door mensen die een woning huren en zelf energiemaatregelen willen nemen.

Duurzame energie

GroenLinks wil dat meer energie duurzaam wordt opgewekt. We zetten daarom in op zonnepanelen op daken (bijvoorbeeld op alle schooldaken), nabij infrastructuur (zoals bij parkeerplaatsen en rijkswegen), op industrieterreinen en in zogenaamde restruimtes. Windenergie willen wij mogelijk maken op Kijfhoek en op de industrieterreinen, om zo overlast voor inwoners te voorkomen. Hierover zullen we afspraken maken met coöperaties en bedrijven. Verder kan het zuiveren van afvalwater gebruikt worden voor energieopwekking. Voor zowel windturbines als zonneparken geldt dat we de locaties zorgvuldig kiezen en ecologisch inpassen, in overleg met en compensatie voor omwonenden. De Regionale Energie Strategie is hierbij een uitgangspunt. GroenLinks wil dat met name de randvoorwaarden in die strategie beter worden uitgewerkt. Bij dergelijke initiatieven participeert de gemeente financieel en samen met omwonenden wordt de besteding van de opbrengsten van de energie bepaald.

Het buitengebied blijft open. Zonneparken in het buitengebied zijn niet nodig als alle genoemde plekken volop worden benut. Naast de huidige beschikbare technieken om duurzame energie op te wekken, onderzoeken we de mogelijkheden van geothermie, aquathermie en andere nieuwe technologieën en nemen die, zodra dat kan, in de plannen op. Verwarming en verkoeling
GroenLinks wil dat corporaties en andere eigenaren worden ondersteund om de meest effectieve voorziening voor verwarming en verkoeling te realiseren. Op het moment dat een woning of bedrijf wordt aangesloten op een warmtenet, moet er ook geïnvesteerd worden in verkoeling. Uitbreiding van het warmtenet is alleen acceptabel als dat volledig duurzaam wordt. Dus wij willen vuilverbranding als bron van warmte afbouwen.

Duurzame mobiliteit

Om het gebruik van auto's te verminderen wordt er geïnvesteerd en samengewerkt voor beter openbaar vervoer en betere fietsvoorzieningen (in samenwerking met de Fietzersbond). Ook willen we het delen van auto's faciliteren en geleidelijk het aantal openbare parkeerplaatsen verminderen. Er komen regels en infrastructuur voor elektrisch rijden. En een andere parkeernorm. Die norm bepaalt hoeveel parkeerplaatsen per woning gerealiseerd moeten worden. Die norm willen wij naar beneden bijstellen. Zwijndrecht wordt een intercitystation. Vervoer-op-maat, zoals de Drechtopper en wijkhopper worden verder uitgebreid en uiteraard elektrisch. Verduurzaming van de scheepvaart wordt verder ondersteund. Er komt een plan van aanpak om het draagvlak voor deze maatregelen te vergroten.

Schone bodem, water en lucht

Een beter milieu betekent een schone bodem, schoon water en schone en gezonde lucht. GroenLinks wil zich daarom inzetten voor de volgende punten:

- Saneringskosten worden bij de vervuiler in rekening gebracht. Ook komt er een structureel fonds voor bodemsanering bij bouwprojecten en situaties die gezondheid en natuur bedreigen, dat gebruikt kan worden als de kosten niet bij de vervuiler verhaald kunnen worden.

- Dumping en lozing van gevaarlijke stoffen en van stoffen waarvan de risico's onvoldoende bekend zijn, wordt effectief tegengegaan.
- Voor schone en gezonde lucht hanteren wij minimaal de WHO-normen (normen van de Wereldgezondheidsorganisatie). Houtstook voor verwarming wordt verboden zodra dat wettelijk mogelijk is. Binnen de bebouwde kom wordt open vuur en houtstook ontmoedigd.
- Op termijn willen wij geen chemische industrie meer binnen de bebouwde kom. Lozingen van PFAS en andere 'zeer zorgwekkende stoffen' wordt gestopt of maximaal beperkt.

Minder geluid

Ook voor geluid hanteren wij de WHO-normen als maximaal aanvaardbaar. Om dit te bereiken is onder meer nodig: stiller asfalt, maximale snelheid van 30 km/uur in de bebouwde kom en meer duurzame geluidswerende maatregelen.

Vuurwerkverbod

Er komt een algeheel vuurwerkverbod. Bij de jaarwisseling organiseert de gemeente als alternatief bijvoorbeeld een lichtshow.

7. ECONOMIE EN WERK

7.1 SAMEN HELPEN WE IEDEREEN AAN PASSEND WERK

7.2 SOEPELER OMGAAN MET DE REGELS RONDOM UITKERINGEN OM WERK AAN TE MOEDIGEN

7.3 CIRCULAIR, TENZIJ:

7.4 WE ZETTEN IN OP HERGEBRUIK, REPARATIE EN DELEN

7.5 MINDER AFVAL

7.6 LOKAAL ETEN MAKEN, LOKAAL TE KOOP

7.7 DUURZAAMHEIDSCENTRA

Het is belangrijk dat we een gezonde economie hebben en dat iedereen hierin kan mee doen. Hoe de economische samenleving nu is ingericht is niet goed voor mens en milieu. Het zorgt voor een steeds groter wordende ongelijkheid en het put de aarde uit. Dit is overal een groot probleem, maar we kunnen er ook in Zwijndrecht al wat aan doen. Er moet een verandering komen naar een nieuwe, circulaire economie met aandacht voor de aarde, onze kinderen en kleinkinderen, samenwerking en het oplossen van maatschappelijke problemen. En dus ook een economie waarin iedereen mee kan doen.

Samen helpen we iedereen aan passend werk

Alle werkzoekenden krijgen de hulp die ze nodig hebben. GroenLinks wil daarom voor alle werkzoekenden een Werkmakelaar. Ook willen we een voortdurende, intensieve samenwerking met partners als Baanbrekend Drechtsteden, Loket, Duurzaamheidsfabriek en lokale onderwijsinstellingen en werkgevers. Om voor iedereen passend werk te vinden wil GroenLinks afspraken maken met werkgevers over stageplaatsen, het in dienst nemen en intern opleiden van jongeren, mensen met een beperking en mensen met een migratieachtergrond. Met als speerpunt banen die te maken hebben met de Energietransitie.

Soepeler omgaan met de regels rondom uitkeringen om werk aan te moedigen

Mensen met een uitkering worden soms beperkt om deel te nemen aan de economie door strenge regels. GroenLinks wil dat er soepeler om wordt gegaan met deze regels. Hiermee kunnen mensen met een uitkering bijvoorbeeld een opleiding of stage volgen zonder te worden gekort op hun uitkering. Ook willen we dat mensen met een uitkering mogen bijverdienen tot het minimumloon. Daarnaast vragen we om persoonlijk maatwerk om (vrijwilligers)werk voor mensen met een uitkering mogelijk te maken.

Circulair, tenzij:

GroenLinks wil dat 'circulair, tenzij' het uitgangspunt wordt van alles wat we doen als gemeente. We kijken hierbij naar duurzame productie, reparatie, hergebruik en recycling in alle onderdelen van ons werk. Denk hierbij aan het inkopen en aanbesteden van nieuwe producten en diensten, zoals catering en onderhoud. GroenLinks wil dat er in die keuze voorkeur is voor lokale bedrijven die willen werken op een duurzame manier. Ook moedigen we anderen aan beleid te maken over deze manier van circulair werken.

We zetten in op hergebruik, reparatie en delen

Spullen zijn er genoeg in de economie van nu, maar veel wordt maar één keer gebruikt. GroenLinks wil dat hergebruik en delen de

norm wordt voor de stad en haar inwoners. Bij verbouwingen en nieuwbouw willen we daarom dat materialen worden hergebruikt en dat bij een bouwontwerp rekening wordt gehouden met hergebruik in de toekomst. GroenLinks wil dan ook dat er een depot met een reparatiewerkplaats komt waar gebruikte (bouw)materialen en onderdelen te verkrijgen zijn. Ook willen we het delen van apparatuur en auto's aanmoedigen en mogelijk maken.

Minder afval

We gooien als stad veel weg. GroenLinks wil daarom in gesprek met het bedrijfsleven om te zorgen voor minder verpakkingen. Met minder verpakkingen is er ook minder afval om weg te gooien. Het afval dat overblijft wordt gescheiden en gerecycled. Verbranden is pas de allerlaatste keuze. Het afvalbrengstation wordt officieel Circulair Ambachtcentrum. Dan is het officieel ingericht als hergebruik en reparatie bedrijf en is er landelijke subsidie beschikbaar.

Lokaal eten maken, lokaal te koop

GroenLinks wil dat we als gemeente lokale productie aanmoedigen en lokale verkoop makkelijker maken. We denken hierbij vooral aan voeding. GroenLinks wil daarom lokale, ecologische voedselproductie en strokenlandbouw krachtig ondersteunen, zodat het eten makkelijk te krijgen is voor alle inwoners. Hiermee voorkomen we ook een flink aantal auto- en vrachtwagenritten die normaal al dit eten zouden vervoeren.

Duurzaamheidscentra

Niet alleen de gemeente is een belangrijke bron van duurzaamheid, onze inwoners spelen hierin natuurlijk ook een grote rol. Om meer kennis over duurzaamheid aan te moedigen wil GroenLinks dan ook de Natuureducatiecentrum de Hooge Nesse, Kiboehoeve en Weetpunt ondersteunen als duurzaamheidscentra. Diensten en vooral produkten die zij leveren zorgen ook voor inkomsten.

8. LEEFOMGEVING EN VEILIGHEID

8.1 WIJKEN ZIJN AFWISSELEND, LEVENDIG EN TOEGESPITST OP HUN INWONERS

8.2 DE NATUUR HOORT BIJ ONS EN ONZE OMGEVING

WATER

BOMEN EN PLANTEN

NATUURLIJK EN SOCIAAL GROENONDERHOUD

8.3 VEILIGHEID STAAT VOOROP EN WORDT AANGEPAKT

8.4 GEEN ROMMEL OF AFVAL OP STRAAT

Een aantrekkelijke omgeving zorgt voor sociaal contact en verbinding. Het biedt ruimte om te spelen en bewegen. Het is in balans met de natuur en is veilig voor iedereen. In veel wijken is dit nog niet het geval, dus daar gaan we mee aan de slag.

Wijken zijn afwisselend, levendig en toegespitst op haar inwoners

GroenLinks wil dat wijken afwisselend zijn. Je kunt op verschillende manier wonen (groot, klein, duur, goedkoop, huur, koop) en iedereen is welkom (oud, jong, blijvend, tijdelijk, met en zonder begeleiding). Hier zetten we bij stadsontwikkeling dan ook vol op in. GroenLinks wil ook bestaande wijken nieuwe aandacht geven. Elke wijk moet daarom een levendig wijkcentrum hebben. In samenwerking met verschillende organisaties zorgen we voor activiteiten voor en door ouderen, jongeren en andere wijkbewoners. Hiermee voorkomen we eenzaamheid en zorgen we voor een gezonde buurt en samenleving. De wijkcentra krijgen meerdere functies. Zo is er aandacht voor kunst, cultuur, sport en de bibliotheek. Ook servicepunten van zorgorganisaties, de politie, het wijkplatform en de dorpsraad krijgen een plek. GroenLinks wil daarnaast samen met de bewoners bekijken wat een wijk nodig heeft. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan speelplaatsen, groen en bomen, ontspanning en ontmoeten in de natuur, hondenuitlaatplaatsen, mooie afvalcontainers, laadpalen en ruimte voor deelauto's.

De natuur hoort bij ons en onze omgeving

• Water

We delen onze omgeving met de natuur. GroenLinks wil dus ook dat we rekening houden met de natuur. Dit doen we door na te denken over (tijdelijke) opslag van water in woonwijken met aandacht voor schoon regenwater en rioolwater. We onderzoeken mogelijkheden om groene greppels (wadi's) aan te leggen in woonwijken en waar we natuurvriendelijke oevers en waterkanten kunnen maken. Ook wil GroenLinks doorgaan met het aanmoedigen van inwoners om tuintegels te vervangen door groen via Operatie Steenbreek. We willen ook dat er aandacht is voor bodemdaling. GroenLinks wil dat de deskundigheid van het Waterschap volop wordt gebruikt.

• Bomen en planten

Naast aandacht voor water wil GroenLinks ook ruimte voor bomen en planten. Meer bomen dragen bij aan de leefbaarheid van onze omgeving.

Het wordt door bomen koeler in de zomer, er komen meer soorten dieren en planten ('biodiversiteit') en ze vangen CO2 op voor een schonere lucht. Samen met Bomenridders wil GroenLinks daarom het gemeentelijk bomenplan opnieuw bekijken en vraagt hierbij extra aandacht voor beheer en onderhoud. We zetten in op die vergroting van de biodiversiteit en GroenLinks wil daarom dat er bij voor groen in de stad een goede mix aan planten en bloemen worden gekozen.

• Natuurlijk en sociaal groenonderhoud

We moeten goed zorgen voor onze natuur. GroenLinks wil daarom dat er alleen natuurlijke bestrijdingsmiddelen worden gebruikt bij onderhoud en dat er een ecologisch maaibeeld komt. Waar mogelijk nodigen we bewoners uit om (een deel van) het beheer en onderhoud zelf te doen. Dit is niet alleen goed voor de natuur, het helpt ook bij de sociale relaties in een buurt. GroenLinks kiest dus voor een samenhangend groen/blauw netwerk door de hele stad.

Veiligheid staat voorop en wordt aangepakt

Woonwijken horen veilig te zijn, voor iedereen. GroenLinks wil daarom dat in alle woonwijken een maximumsnelheid geldt van 30 kilometer per uur. Ook willen we samen met bewoners bekijken welke plekken in de wijk nu als onveilig worden gezien en maken we een plan om dit aan te pakken. We zorgen voor veilige ontmoetingsplaatsen en terreinen waar evenementen kunnen georganiseerd, zoals het Develpark. Samen met politie moet hier een plan worden gemaakt. Ook komt er speciale aandacht voor mes- en wapenbezit. GroenLinks wil met een teams van jongerenwerkers, rolmodellen, influencers en ervaringsdeskundigen via social media, scholen en buurtcentra aan de slag om mes- en wapenbezit te stoppen.

Geen rommel of afval op straat

Zwerfafval en rommel in een wijk zorgt voor een onveilig gevoel. GroenLinks wil dit dan dus ook aanpakken om wijken netjes en opgeruimd te houden. Onze vrijwillige Zwerf-afval-pakkers (ZAPers) zijn helden, we ondersteunen hen dan ook ten volste. Maar GroenLinks wil ook inzetten op het voorkomen van zwerfafval en rommel. Samen met HVC moet het gescheiden inleveren van afval makkelijker gemaakt worden, ook in de hoogbouw. Als dat beter geregeld is wil GroenLinks het tarief voor huisvuil af laten hangen van de hoeveelheid restafval.

9. BOUWEN EN WONEN

9.1 MEER WONINGEN, MAAR WEL OP DE GOEDE PLEK

9.2 DUURZAAM WONEN, MET AANDACHT VOOR DE NATUUR EN DE OMGEVING

9.3 BOUWEN WAT NU NODIG IS

9.4 IEDEREEN MOET OVERAL KUNNEN WONEN

9.5 BELEID OM OOK IN DE TOEKOMST GOED TE BLIJVEN WONEN

9.6 DUURZAAMHEID IN WONINGEN

Wonen is een recht en geen privilege. De huidige woningmarkt (huur en koop) is ongezond. Wachtlijsten voor sociale huurwoningen zijn te lang. Er is te weinig aanbod in het goedkopere koopsegment. Er wordt ook te veel ingezet op de bouw van dure woningen. De gehoopte doorstroming die daarmee op gang zou moeten komen, blijkt in de praktijk niet te werken. Het woonbeleid moet dus beter.

Meer woningen, maar wel op de goede plek

Het tekort aan woningen is groot. GroenLinks wil dus meer nieuwe woningen, maar wil hierbij wel rekening houden met de omgeving. We willen dan ook dat nieuwe woningen binnen de bebouwde kom komen. Dat kan door verdichting in de bestaande omgeving, maar ook door kleinere wooneenheden, het aanmoedigen en ondersteunen van gezamenlijke woonvormen, het ombouwen van kantoren en het experimenteren met tiny houses en tijdelijke woningen. In het buitengebied wil GroenLinks alleen bebouwing die daar past. Hierbij willen we naar een open landschap waarin mens, dier en milieu samenkomen in een omgeving waar we samen kunnen wonen, ontspannen en werken.

Duurzaam bouwen, met aandacht voor de natuur en de omgeving

Natuur en waterbeheer worden onderdeel van alle bouwplannen ('natuurinclusief bouwen'), waarbij bijvoorbeeld zonnepanelen en groene daken standaard zijn. Verder wil GroenLinks bij nieuwbouw en renovatie ook aandacht voor hergebruik van bouw materiaal ('circulair bouwen'), dat er rekening wordt gehouden met weerextremen door klimaatverandering ('klimaatadaptief bouwen') en dat we streven naar bouwen en wonen zonder impact op het milieu ('klimaatneutraal'). Bij uitbesteding aan ontwikkelaars stellen we ook deze eisen.

Bouwen wat nú nodig is

Het bestaande beleid rond wonen gokt op een verschuiving die in de toekomst pas zal gebeuren. GroenLinks vindt dat te onzeker en wil dat we nu actie ondernemen om het woningtekort aan te pakken. We willen dan dus ook bouwen voor wat nu nodig is. We nemen hierbij de bestaande behoefte als uitgangspunt en maken ruimte voor groei. Dit betekent dat we nu vooral inzetten op sociale huur en koopwoningen met een startprijs van zo'n 200.000 euro. In elke wijk wil GroenLinks minimaal 30% sociale woningbouw. Als er woningen moeten worden gesloopt, zorgen we ervoor dat er voldoende betaalbare woningen terug komen voor inwoners die in hun eigen buurt willen blijven.

Iedereen moet overal kunnen wonen

GroenLinks zet in op gemengde wijken en wil daarom ook dat iedereen overal in de stad kan wonen. Met projectontwikkelaars, verhuurders en woningcoöperaties maken we afspraken om voldoende woningen voor specifieke groepen in elke wijk te maken. Denk hierbij aan ouderen, startende jongeren, mensen met een beperking, statushouders, asielzoekers, daklozen, arbeidsmigranten en begeleid wonen. Eigen initiatieven zoals het Dordtse "minidorpindestad" en ZoMooiAnders worden van harte ondersteund.

Beleid om ook in de toekomst goed te blijven wonen

De problemen die nu spelen zijn er ook nog in de toekomst. GroenLinks wil daarom met een antispeculatiebeding, opkoopbescherming en zelfbewoningplicht woningnood, prijsopdrijving, leegstand en verloedering tegengaan. Bij lange leegstand wil GroenLinks leegstandboetes kunnen opleggen. De gemeente zelf is vaak ook eigenaar van gebouwen en grond en geeft het goede voorbeeld door regels in te stellen over bewoning en leegstand. Ook wil GroenLinks onderzoeken of de gemeente in het uiterste geval betaalbare koopwoningen kan (laten) bouwen met een terugverkoopverplichting. Als er huurwoningen worden gebouwd door projectontwikkelaars maken we harde afspraken om deze woningen ook in de toekomst te behouden als sociale huurwoning.

Duurzaamheid in woningen

Ook bestaande woningen verdienen aandacht. GroenLinks wil daarom nog meer inzetten op het duurzamer maken van koop- en huurhuizen. Zonnepanelen, groene daken en goede isolatie zijn niet alleen goed voor de omgeving, het is ook goed voor de portemonnee. GroenLinks wil het gesprek aan gaan met woningcorporaties en bewoners om alle bestaande woningen duurzamer te maken. We maken gebruik van bestaande subsidies en zetten in op goede voorlichting en communicatie.

10. CULTUUR, VRIJE TIJD EN SPORT

10.1 ELKE WIJK HEEFT EEN MULTIFUNCTIONEEL WIJKCENTRUM ALS ONTMOETINGSPLAATS

10.2 IEDEREEN MOET EEN KUNST-, CULTUUR- OF SPORTCURSUS KUNNEN VOLGEN

10.3 ATELIERBELEID EN CULTUURBUDGET

10.4 TERUGDRAAIEN BEZUINIGINGEN BIBLIOTHEEK

10.5 KUNST HOORT IN DE OPENBARE RUIMTE EN WE ZORGEN ER GOED VOOR

10.6 EVENEMENTEN DOEN WE SAMEN EN DUURZAAM

10.7 WE ZORGEN VOOR VEILIGE, PASSENDE EN DUURZAME MANIEREN OM TE SPELEN EN BEWEGEN

Het gemis van sport, sociale en culturele activiteiten waren tekenend voor 2020. Het gebrek hieraan versterkte eenzaamheid, verveling en ongezonde gewoontes. Samen blijven we gezond, letten we op elkaar, spelen onze kinderen met elkaar, bewegen we met elkaar en leren we van elkaar. Hiermee voorkomen we zorgkosten en sociale problemen en stimuleren we sociale verbinding.

Elke wijk heeft een multifunctioneel wijkcentrum als ontmoetingsplaats

Ontmoeting is vaak de basis van onze vrije tijd. Om te zorgen dat iedereen laagdrempelig in contact kan komen met andere inwoners wil GroenLinks dat elke wijk een wijkcentrum heeft met verschillende voorzieningen zoals beschreven in het hoofdstuk over leefomgeving. Ook culturele voorzieningen horen hierbij. De regie van deze centra ligt in de wijk om zo het beste aan te sluiten bij ieders behoefte. Zij krijgen het vertrouwen, de verantwoordelijkheid en financiële ondersteuning van de gemeente. De wijkcentra hebben korte lijnen met de wijkraad of het wijkplatform, sociale wijkteams, buurtwerkers, jongerenwerkers, zorgcentra, culturele organisaties, sportverenigingen, de bibliotheek en sleutelfiguren in de wijk. Zo heeft elke inwoner vlakbij huis toegang tot zorg, cultuur, sociale activiteiten, sport en ondersteuning.

Iedereen moet een kunst-, cultuur- of sportcursus kunnen volgen

De drempel om mee te doen aan sport, cultuur en kunst kan hoog zijn. Het is soms te duur, te ver weg of gewoon niet duidelijk wat er allemaal te doen is. GroenLinks wil dat de gemeente hierin een regierol neemt en de groei van sport-, kunst- en cultuureducatie stimuleert. Zo maken we de toegang tot sport en cultuur voor kinderen, volwassenen en senioren makkelijker en betaalbaar. GroenLinks wil dat er voor iedere inwoner een cursus, vereniging of activiteit is die bij hen past. Dit kan via wijkcentra, via scholen, via verenigingen, en via organisaties als Toppie en Leerorkest.

Atelierbeleid en cultuurbudget

Om er zeker van te zijn dat we ook in de toekomst kunnen genieten van kunst en cultuur wil GroenLinks dat kunstenaars zich welkom voelen in Zwijndrecht. We willen dan ook een atelierbeleid waarmee ruimte wordt gegeven aan kunstenaars. Ook wil GroenLinks een vast cultuurbudget dat meegroeit met het aantal inwoners. Dit geld wordt gebruikt ter ondersteuning van kunstenaars, draagt bij aan kunst en cultuur in het onderwijs en heeft flexibele budgetten voor kortlopende cultuurprojecten.

Terugdraaien bezuinigingen bibliotheek

De bibliotheek heeft een centrale rol in de samenleving. Zij werkt aan (digitale) geletterdheid, helpt bij taalonderwijs, heeft een rijk activiteitenprogramma en is de huiskamer van de stad. Dit kunnen zij alleen doen met genoeg geld. GroenLinks wil daarom dus dat de bezuinigingen op de bibliotheek worden teruggedraaid. Ook worden in de wijkcentra afhaalpunten mogelijk gemaakt. Daarnaast wil GroenLinks dat de gemeente ervoor zorgt dat iedere school een Bibliotheek op School heeft in samenwerking met Bibliotheek AanZet.

Kunst hoort in de openbare ruimte en we zorgen er goed voor

We hebben veel kunst in onze openbare ruimte, maar er wordt niet altijd goed voor gezorgd. GroenLinks wil daarom een inventarisatie naar de staat van alle openbare kunstwerken waarmee we een beheer- en behoudsplan kunnen maken. Ook willen we kunst onderdeel houden van onze gemeenschap. Daarom wil GroenLinks de 1%-regeling invoeren, waarbij elk nieuwbouwproject 1% van het budget moet besteden aan openbare kunst. We zien hierin Street Art als een verrijking.

Evenementen doen we samen en duurzaam

Evenementen zijn van de hele stad, niet alleen van de wijk waarin ze plaats vindt. GroenLinks wil daarom dat grote evenementen worden verbonden aan lokale activiteiten via de wijkcentra. Hiervoor willen we openbare podiumplaatsen in elke wijk. Ook willen we dat de gemeente duurzaamheidseisen stelt bij het verlenen van een evenementenvergunning. Hierdoor blijft de impact van (grote) evenementen op het milieu beperkt en zorgen we voor bewustwording bij bezoekers.

We zorgen voor veilige, passende en duurzame manieren om te spelen en bewegen

Iedereen moet kunnen bewegen en spelen. GroenLinks wil daarom dat er in elke buurt een veilige en groene speelgelegenheid is met ten minste één toestel dat geschikt is voor kinderen met een beperking. In de openbare ruimte worden mogelijkheden gemaakt voor actieve en groene recreatie. We denken hierbij bijvoorbeeld aan veilige en goed verlichte fiets- en wandelpaden met vooraf uitgezette routes. Ook wil GroenLinks dat de gemeente extra inzet op groene speelpleinen en verduurzaming van sportzalen en speelgelegenheden.

11. INSPRAAK EN OVERHEID

11.1 INWONERS KRIJGEN MEER INSPRAAK EN MEER ZEGGENSCHAP

11.2 ER KOMEN ADVIESPLATFORMS VOOR ALLE GROEPEN INWONERS

11.3 DE GEMEENTE COMMUNICEERT OPEN, OP TIJD EN IN DUIDELIJKE TAAL

11.4 WE ZIJN KRITISCH OVER BESLISSINGEN DIE GEBASEERD ZIJN OP BIG DATA

11.5 DE STAD IS VAN ONS ALLEMAAL EN DAT VRAAGT OM SAMENWERKING

Vaak ervaren inwoners een grote afstand tot het dagelijks bestuur van de stad. Ook voelen zij zich niet gehoord en gezien. Dit kunnen we oplossen. We gebruiken de kennis, ideeën en ervaring van onze inwoners en maken hiermee onze stad beter. GroenLinks wil dus ook dat inwoners en lokale organisaties meer mee kunnen denken en werken binnen de gemeente. Ook willen we dat er aandacht is voor de manier waarop de gemeente werkt en informatie deelt met inwoners.

Inwoners krijgen meer inspraak en meer zeggenschap

De stad is van ons allen. GroenLinks wil daarom ook dat de wijkplatforms en dorpsraad onderdeel zijn van onze democratie. Deze gekozen organen krijgen meer zeggenschap, budget en dus verantwoordelijkheid. Zij denken na over de openbare ruimte, activiteiten in de wijk, bedrijvigheid en sociale veiligheid. Ook wil GroenLinks dat initiatieven vanuit de inwoners worden ondersteund door de gemeente. Als de gemeente iets nieuws wil doen krijgen alle inwoners en lokale organisaties de uitnodiging en kans om mee te denken. Aanpassingen aan en weigeren van burgerinitiatieven worden zorgvuldig uitgelegd en goed onderbouwd. GroenLinks wil dat iedereen weet waar ze aan toe zijn en begrijpt waarom keuzes zijn gemaakt.

Er komen adviesplatforms voor alle groepen inwoners

Om te zorgen dat we de standpunten van alle inwoners meenemen in hoe we werken wil GroenLinks dat er adviesplatforms zijn. Hier komen mensen (eventueel digitaal) samen die in eenzelfde doelgroep zitten of een thema belangrijk vinden. Denk hierbij aan jongeren, ouderen, mensen met een beperking of thema's als economie, klimaat of zorg. In de platforms zit een goede afspiegeling van verschillende belangen en de gemeente is zelf ook altijd aanwezig. Ze werken in openheid en creativiteit. Daarnaast wil GroenLinks nadenken over het instellen van een burgerberaad waarbij inwoners via een loting worden uitgenodigd om mee te denken over grote onderwerpen zoals bijvoorbeeld duurzaamheid, woonbeleid of mobiliteit.

De gemeente communiceert open, op tijd en in duidelijke taal

Inwoners hebben het recht om te weten wat er speelt. GroenLinks vindt dat de gemeente hierin een grote rol speelt. We willen dan ook dat er altijd op tijd en compleet alle informatie wordt gedeeld vanuit de gemeente. Dit doen we op een manier die voor iedereen toegankelijk en te begrijpen is.

We zijn kritisch over beslissingen die gebaseerd zijn op big data

De gemeente heeft veel informatie over haar inwoners. Deze informatie ('big data') wordt ook wel gebruikt om beslissingen te maken of ondersteunen. Maar, in veel data zitten vertekeningen waarmee vooral ondervertegenwoordigde groepen worden benadeeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de Toeslagenaffaire waarbij beslissingen werden genomen op basis van nationaliteit. GroenLinks wil dat de gemeente kritisch kijkt naar het gebruik van algoritmes en datagestuurde beslissingen en waar nodig haar systemen aanpast. Experts zoals bijvoorbeeld de Datawerkplaats van de Universiteit Utrecht en het instituut Waag worden hiervoor ingeschakeld om mee te kijken en denken.

De stad is van ons allemaal en dat vraagt om samenwerking

GroenLinks wil graag dat we politiek van iedereen maken. We vragen daarom een 'samen met de inwoners'-houding van alle bestuurders, ambtenaren en politici. Ook in de gemeenteraad werken we samen. GroenLinks wil dan ook weer een raadsprogramma op hoofdlijnen en geen collegeprogramma. Het college van B&W wordt op basis van dat raadsprogramma samengesteld. Er wordt natuurlijk ook veel samengewerkt buiten onze eigen gemeente. Hierin wil GroenLinks het principe aanhouden van "lokaal wat kan, regionaal wat beter is". Maar altijd zo georganiseerd dat het controleerbaar blijft voor de gemeenteraad en duidelijk voor de inwoners.

12. FINANCIËN EN TRANSPARANTIE

12.1 DUIDELIJKE COMMUNICATIE

12.2 FINANCIËLE ONDERSTEUNING VOOR DE RAAD

12.3 FINANCIËLE EXPERTISE IN DE GEMEENTE

12.4 KORTE TERMIJN & LANGE TERMIJN GEVOLGEN

12.5 HOE GAAN WIJ ONZE PLANNEN FINANCIEREN

Plannen kosten geld. Een ander beleid vraagt om andere financiële keuzes. Daarvoor is draagvlak en transparantie nodig. En lef om die keuzes te maken.

Weinig inwoners voelen zich betrokken en gehoord als het gaat om het financiële beleid van de gemeente en de keuzes die worden gemaakt. Gemeentelijke financiën zijn best complex, maar ook vaak veel minder transparant dan zou kunnen. Bijvoorbeeld als het gaat om grote investeringen, de financiële doorrekening daarvan en de aannames die aan dergelijke berekeningen ten grondslag liggen. De inwoners van Zwijndrecht betalen aan de gemeente Zwijndrecht. Dat geld wordt gebruikt om de plannen en ambities waar te maken. Daarom is het belangrijk dat de inwoners van Zwijndrecht worden geïnformeerd over de financiën van de gemeente, op een overzichtelijke en begrijpelijke manier. Want alleen dan kunnen inwoners de financiële keuzes van de gemeente goed begrijpen en waar nodig ook kritische vragen over stellen.

Duidelijke communicatie

GroenLinks wil dat de gemeente zoveel mogelijk in begrijpelijke en bondige taal communiceert met de inwoners van de stad. Dat maakt het makkelijker om tot een besluit te komen, omdat er geen inwikkelde documenten hoeven te worden bestudeerd. Daarnaast wil GroenLinks dat voor de 10 grootste investeringen per jaar de informatie op één pagina wordt beschreven, op een begrijpelijke manier en op tijd gepresenteerd aan inwoners. Op die samenvatting moeten de voordelen, nadelen, financiële gevolgen, aannames en onzekerheden van de financiële plannen worden beschreven.

Financiële ondersteuning voor de raad

GroenLinks wil dat de raad de mogelijkheid krijg om een eigen specialistische partij in te schakelen om een objectieve beoordeling te kunnen maken over de financiële voorstellen van de gemeente. Dit zou een vast onderdeel moeten zijn van het besluitvormingsproces en door de gemeente gefaciliteerd moeten worden.

Financiële expertise in de gemeente

GroenLinks wil dat de gemeente bij het invullen van financiële functies binnen de gemeente zo min mogelijk gebruik maakt van tijdelijke, externe inhuur. Enerzijds om daarmee een principe van goed werkgeverschap na te streven door vaste contracten te creëren. Anderzijds om te zorgen dat het geen kennis verloren gaat binnen de gemeente.

Korte termijn & lange termijn gevolgen

Bij financiële keuzes zijn er gevolgen voor de korte termijn en voor de lange termijn. GroenLinks wil dat de gevolgen voor de lange termijn zwaarder wegen in de besluitvorming en wil dit ook vastleggen in het financieel strategisch beleid.

Hoe gaan wij onze plannen financieren

Dit verkiezingsprogramma staat bol van de goede ideeën, plannen en ambities. Om die te kunnen betalen wil GroenLinks:

- De zogenaamde bestemmingsreserves opnieuw verdelen. De 46 miljoen euro die is ontvangen door het verkopen van de aandelen van Eneco zijn hier een onderdeel van.
- Een beperkte verhoging van de OZB, de belasting op woningen en bedrijfspanden. Waar mogelijk willen we die inkomensafhankelijk maken.
- Een hogere bijdrage uit het Gemeentefonds, omdat de gemeente er taken bij heeft gekregen.

COLOFON

Het verkiezingsprogramma is opgesteld door de programmacommissie, bestaande uit:

- Willy Leferink, voorzitter programmacommissie
- Frans-Bauke van der Meer
- Jorgos Davrados
- Gerard Los
- Saskia Mispelblom

We bedanken alle Zwijndrechtenaren & Heerjansdammers en organisaties die hun inbreng op dit verkiezingsprogramma hebben gegeven.

REDACTIE

Judith Westeneng, Nienke Blauw, Lotte Wilms

VORMGEVING

Esther de Beun

zwijndrecht.groenlinks.nl

